

Dokument nr. 8:29

(1999-2000)

Forslag fra stortingsrepresentantene Børge Brende og Erna Solberg om å instruere ligningskontorene i å fastsette ligningstakst på bolig til maksimalt 30 pst. av teknisk verdi eller observerbar markedspris

Til Stortinget

Bakgrunn

Da Stortinget våren 1997 behandlet forslag til nytt boligtakseringssystem var den daværende regjeringens intensjon at det nye takseringssystemet skulle legges til grunn fra ligningsåret 2000. Det kan konstateres at vi nå er i 2000 uten at Stortinget har fått forelagt seg et forslag til nytt takseringssystem etter de prinsipper som ble trukket opp av flertallet i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 143 (1996-1997). Høyre gikk imot et nytt landsdekkende takseringssystem fordi man ønsker å fjerne fordelsbeskatningen av egen bolig og formuesskatten. Det takstsystemet som ble skissert av flertallet ble av dem selv vurdert til å gi skattefritak på alminnelige boliger. Regjeringen Bondeviks Voksenåserklæring stadfester at Regjeringen legger kompromisset mellom Senterpartiet og Arbeiderpartiet til grunn for det videre arbeidet med endringer i boligtakseringssystemet.

Regjeringspartiene gikk til valg i 1997 på klare løfter om redusert boligslett. Senterpartiet skulle fjerne boligslett på alminnelige boliger, mens Kristelig Folkeparti og Venstre skulle fjerne fordelsbeskatningen av egen bolig. Til tross for dette er den foreløpige utviklingen at boligbeskatningen for alminnelige boliger er blitt økt gjennom skattevedtakene for 1998 og 2000. Denne økningen er foretatt på et takseringsgrunnlag som flertallet karakteriserte som følgende i Innst. S. nr. 143 (1996-1997):

«Flertallet viser til at det derfor er et påtrengende behov for avklaring av takstgrunnlaget slik at likeartede boliger over hele landet verdsettes noenlunde likt. Dagens takseringssystem er høyst utilfredsstillende, og må erstattes av et bedre system.»

Fortsatt baseres takstgrunnlaget for beskatning av fordel av å bo i egen bolig, formuesslett og eieendomsslett på et takstsystem som er vilkårlig og hvor like boliger behandles ulikt selv innenfor samme boligområde. Til tross for dette økes boligslett for gjen-

nom økt takstgrunnlag som et prosentvis anslag slik at urettferdigheten i dagens takstsystem blir enda sterkere. Etter vår mening bør man ikke lenger vente på iverksettelsen av et nytt takstsystem før det innføres større muligheter til korreksjon av ligningstakstene for de som føler seg særlig urettferdig behandlet. Selv om Stortinget skulle få ferdigbehandlet et nytt takstsystem i løpet av 2000 vil systemet neppe kunne legges til grunn for skattleggingen før i 2002 eller 2003.

Forslagsstillerne vil vise til at Finansdepartementet selv har dokumentert at økningen i takstgrunnlaget har vært større enn gjennomsnittlig økning i boligprisene siden 1988. Samtidig vet en at den gjennomsnittlige økningen i boligprisene skjuler en svært geografisk ulik utvikling i markedspriser. Prosentvis økning i ligningstakstene medfører derfor en sterkere boligbeskatning i forhold til reell boligverdi i områder hvor boligprisene har økt lite. I lignings-ABC-en anbefales følgende ligningsfastsettelse for nyoppførte boliger:

«I mange tilfeller vil det trolig passe at ligningsverdien på boliger som er nyoppført i inntektsåret settes til 20-30 prosent av kostprisen for bygningen og grunnen, inklusiv verdien av eget arbeid.»

Forslagsstillerne mener det er behov for at denne anbefalingen fra lignings-ABC-en gjøres klarere som klagegrunnlag for boligeiere som har fått større økning i ligningstaksten enn det markedsutviklingen og verdistigningen på boligen ellers skulle tilsi. Forslagsstillerne mener fortsatt at boligslettene burde fjernes, men konstaterer at flertallet ikke vil dette. Derfor er det påtrengende å sikre at urettferdighetene i takstsystemet ikke får fortsette lenger og skjerpes for hvert år slik flertallet gjør det nå.

Det foreslås derfor at Regjeringen instruerer ligningskontorene til å legge til grunn for behandling av klager at ligningstak skal settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller observerbar markedspris.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen instruere ligningskontorene om å legge til grunn at klager på dagens lig-

ningstakster skal innvilges ved at takst maksimalt settes til 30 pst. av husets tekniske verdi eller 30 pst. av observerbar markedspris hvis dagens lignings-
takst overgår dette.

12. januar 2000